

Eich cyf/Your ref: P-06-1177
Ein cyf/Our ref: JH-/10313/21

Jack Sargeant AS
Cadeirydd – Y Pwyllgor Deisebau
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

Government.Committee.Business@llyw.cymru

6 Awst 2021

Annwyl Jack,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 22 Gorffennaf ynghylch Deiseb P-06-1177: Darparu cynhyrchion mislif yn rhad ac am ddim i bob person sy'n cael mislif yng Nghymru.

Mae tlodi mislif ac urddas mislif yn faterion pwysig sy'n effeithio, yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol, ar fywydau cynifer o bobl ledled Cymru. Ers gormod o amser, mae cael mislif wedi golygu bod rhai pobl yn methu ag elwa ar addysg, cyflogaeth neu weithgareddau cymdeithasol. Gall effeithio ar iechyd corfforol neu feddyliol. Mae hyn yn annerbyniol.

Mae'r mislif yn parhau i fod yn bwnc sy'n cael ei gamddeall yn aml. Nid yw'n cael ei drafod ac fe'i cysylltir â gwaradwydd, mythau ac embaras. Rydym yn gweithio i newid hyn. Mae ein Rhaglen Lywodraethu yn cynnwys ymrwymiadau i sefydlu urddas mislif mewn ysgolion ac i ehangu'r ddarpariaeth nwyddau mislif am ddim mewn cymunedau a'r sector preifat. Mae hyn yn dangos ein hymrwymiad parhaus i fynd i'r afael â'r mater hwn ac yn adeiladu ar y gwaith rydym wedi bod yn ei wneud dros y blynyddoedd diwethaf.

Rydym wedi darparu cyllid i fynd i'r afael â thlodi mislif ac urddas mislif ers 2018 ac ar hyn o bryd rydym yn darparu dros £3.3miliwn y flwyddyn i sicrhau bod nwyddau mislif am ddim ar gael mewn ysgolion, colegau addysg bellach a chymunedau ledled Cymru.

Gofynnwn i nwyddau mislif fod ar gael yn y ffordd fwyaf urddasol bosibl i sicrhau y gellir osgoi sefyllfaoedd fel yr un a ddisgrifiwyd gan y deisebydd, pan fo raid i unigolyn ofyn am nwyddau mislif, pryd bynnag y bo modd. Nid ydym wedi bod yn gorchymyn yn union sut y dylid cyflawni hyn ac rydym yn gwybod bod amrywiaeth o ddulliau'n cael eu defnyddio ledled Cymru sy'n cynnwys, er enghraifft, peiriannau dosbarthu nad ydynt yn gofyn am arian

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Jane.Hutt@llyw.cymru
Correspondence.Jane.Hutt@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

mân a gwasanaethau tanysgrifio lle caiff nwyddau eu hanfon yn uniongyrchol i gyfeiriad cartref unigolyn.

Rydym hefyd yn defnyddio'n cyllid i symud tuag at nwyddau mislif y gellir eu haildefnyddio a rhai di-blastig. Mae hwn yn fesur cymharol fach a allai gael effaith amgylcheddol bwysig. Mae newid o'r fath yn aml yn cymryd amser ond mae'r cynnydd rydym eisoes wedi'i wneud yn y maes hwn yn dangos bod galw amlwg am gael dewis o nwyddau ecogyfeillgar.

Er bod darparu nwyddau am ddim i'r rhai mwyaf anghenus yn gam cyntaf hanfodol tuag at fynd i'r afael â thlodi ac urddas mislif, gwn fod rhagor o waith i'w wneud.

Rwy'n cadeirio'r Ford Gron ar Urddas Mislif sy'n cynnwys rhanddeiliaid o'r sector cyhoeddus, y sector preifat a'r trydydd sector ledled Cymru. Mae gwaith y grŵp wedi bod yn werthfawr tu hwnt gan ei fod yn ei gwneud yn bosibl i Lywodraeth Cymru glywed yn uniongyrchol gan y bobl sy'n gweithio ar lawr gwlad ledled Cymru - i glywed beth yw'r problemau, i ddysgu mwy am yr hyn sy'n gweithio'n dda a'r hyn y gallem wella arno.

Y llynedd, cyn y pandemig, cynhaliodd swyddogion Llywodraeth Cymru weithdy gydag amrywiaeth o randdeiliaid, gan gynnwys aelodau o'r Ford Gron ar Urddas Mislif, i lywio polisi yn y dyfodol. Ar sail hynny, dechreuwyd datblygu Cynllun Gweithredu Strategol drafft ar gyfer Urddas Mislif. Yn anffodus, tarfwyd ar y gwaith terfynol ar y cynllun gan Covid-19 ac fe'i gohiriwyd. Mae fy swyddogion bellach yn gweithio'n gyflym i adolygu'r cynllun a'i gyhoeddi ar gyfer ymgynghoriad yn ddiweddarach eleni.

Mae'n hanfodol bod y Cynllun Gweithredu Strategol yn nodi dull gweithredu Llywodraeth Cymru o ran sicrhau urddas mislif yng Nghymru a bod y Cynllun wedi'i wreiddio mewn ymrwymiad i weithio ar draws y Llywodraeth, a chyda rhanddeiliaid, i ddatblygu a chyflwyno cyfres o gamau gweithredu eang, cyfannol sy'n croestorri â'i gilydd.

Mae darparu nwyddau am ddim yn yr amrywiaeth fwyaf eang bosibl o leoliadau yn rhan bwysig o'n gweledigaeth gan fod hyn yn helpu i sicrhau bod nwyddau ar gael pryd bynnag y bo angen. Fodd bynnag, gwyddom na fyddwn yn gallu symud tuag at urddas mislif heb fynd i'r afael ag amrywiaeth ehangach o broblemau. Bydd y Cynllun yn cynnwys amrywiaeth eang o gamau gweithredu sy'n gysylltiedig ag addysg, iechyd, mynd i'r afael â thlodi mislif, mynediad at gyfleusterau priodol a materion amgylcheddol. Bydd yn anelu at fynd i'r afael â'r gwaradwydd, y mythau, y camddeall a'r diffyg gwybodaeth sy'n parhau gan y bydd hyn yn hollbwysig o ran sicrhau bod pobl yn deall y mislif, yn hyderus i siarad amdano ac i chwilio am gymorth neu gyngor pan fo angen, p'un a ydynt yn cael mislif ai peidio.

Byddwn yn croesawu barn y deisebydd fel rhan o'r ymgynghoriad ar Gynllun Gweithredu Strategol Urddas Mislif yn yr hydref.

Yn gywir,

Jane Hutt AS/MS

Y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol
Minister for Social Justice